

d ů v o d e c h:

Dovolatelův poukaz k tomu, že výživné, přisouzené prvním soudem, činilo 15⁰/₀ veškerého příjmu dovolatele, nemá významu, ježto ustanovení čl. III. zákona ze dne 21. srpna 1917, čís. 363 ř. zák., jež dovolatel má patrně na mysli, nelze obdobně použítí na výměru výživného pro nemanželské dítě ve sporu. Zákonem ze dne 21. srpna 1917, čís. 363 ř. zák., byl totiž upraven nárok nemanželského dítěte na úrazovou rentu po otci, zemřelém následkem úrazu, a základem výměry tohoto úrazového důchodu jest jen pracovní příjem otcův za poslední rok před úrazem, nehledíc k potřebám dítěte, kdežto výživné nemanželského dítěte ve sporu jest určiti podle potřeb dítěte a podle veškerých majetkových poměrů otcových a jeho výdělečné způsobilosti, nikoliv jen podle jeho pracovního příjmu.

Čís. 11711.

V otázce včasnosti prodeje společné nemovitosti jsou rozhodnými objektivní, věci samé se týkající a na ni účinkující poměry rázu přechodného. Takovým poměrem není pokles cen nemovitostí, související s neutěšenými hospodářskými poměry.

Netřeba se zabývatí otázkou, zda okolnosti, v nichž spatřoval odvolací soud novoty, byly obsaženy v přednesu strany, jsou-li okolnosti ty pro posouzení věci bezvýznamné.

(Rozh. ze dne 31. května 1932, Rv I 860/32.)

Proti žalobě manželky na manžela o zrušení spoluvlastnictví k nemovitostem namítl žalovaný najmě, že ceny nemovitostí v nynější všeobecné hospodářské krizi rapidně klesly a že lze očekávati, že ceny ty zase stoupnou, až se poměry jednou zlepší. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. D ů v o d y: V souzeném případě jde o společenství vlastnictví mezi stranami ve smyslu šestnácté hlavy občanského zákona, ježto vlastnictví nemovitostí v žalobě uvedených — jak mezi stranami nesporno — nedílně náleží několika osobám, a to stranám rozepře každé spoluvlastnickou polovicí (§ 825 obč. zák.). Podle § 830 obč. zák. jest zpravidla každý spoluvlastník oprávněn žádati zrušení společenství a není třeba, by udal pro zrušení důvod, jen se nesmí zrušení státi v nečas nebo na újmu ostatních spoluvlastníků a jest toto zásadní právo jen obmezeno případným odkladem jen přiměřeným, nejnutnějším, nikoliv však odkladem takovým, by učinil právo zrušení spoluvlastnictví nedosažitelným pro vždy. Podle § 843 obč. zák. má společná věc býti prodána soudní dražbou a ztržený peníz rozdělen mezi podílníky, nelze-li společnou věc vůbec nebo bez značného znehodnocení rozdělit, a to, i když jen jeden podílník to žádá. Jest tudíž vzhledem k námitkám žalovaného zkoumati, zda zrušení společného vlastnictví je nevčasné a zda se děje ke škodě žalovaného. Žádost žalobkyně o zrušení společného vlastnictví není ani v nečas, ani na škodu žalovaného. Klesání cen nemovitostí neodůvodňuje tuto námitku žalovaného. Ani hospodářské poměry nepřeká-

žejí právu žalobkyně na zrušení spoluvlastnictví, poněvadž peníze a jiné věci jsou ve stálém vzájemném vztahu a hodnoty se vyrovnávají. Škoda žalovaného, kterou snad utrpí dražbou společného majetku, není rozhodná, poněvadž nerozhodují subjektivní poměry spoluvlastníkovy, nýbrž jen objektivní poměry, které se dotýkají věci samé. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Podle ustálené soudní praxe nerozhodují pro posouzení včasnosti podle § 830 obč. zák. osobní poměry spoluvlastníků a z těchto snad vyplývající škoda neb újma, nýbrž rozhodují objektivní, věci samé se týkající a na ni účinkující poměry. Při tom přicházejí v úvahu jen okolnosti rázu pomíjejícího, nikoliv trvalé nebo takové, jichž změnu nebo konec nelze v dohledné době očekávat (čís. 5231 sb. n. s.). Ani ochrana nájemníků, ani měnové poměry (čís. 2387 sb. n. s.) ani opatření jiného bytu neposkytují dostatečného podkladu, by se mluvilo o nevčasnosti žádaného zrušení společenství statku. Posuzuje-li se věc s tohoto stanoviska, nelze mluvit o vadnosti řízení, poněvadž to, co odvolatel v tomto ohledu uplatňuje, nelze zařadit pod pojem okolností pomíjejícího rázu, které ospravedlňují zamítnutí žalobní žádosti. Žalovaný v první instanci vůbec neuplatňoval, že v domě provozuje hostinskou koncesi, řeznictví a že na společných zemědělských pozemcích hospodaří, a, když nyní v odvolání uplatňuje, že výtěžek z těchto nemovitostí jest jediným zdrojem jeho výživy, jde o nepřipustnou novotu, k níž odvolací soud nemůže hledět. Otázka, zdali ceny nemovitostí nyní klesly, nepadá na váhu, poněvadž na druhé straně je dána možnost, by žalovaný lacino nabyl jiné nemovitosti. Odvolatel vykládá proto nesprávně ustanovení § 830 obč. zák. a odvolací soud schvaluje plně názor napadeného rozsudku.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) napadá dovolatel právní názor odvolacího soudu, že pro posouzení včasnosti prodeje společné nemovitosti podle § 830 obč. zák. jsou rozhodnými objektivní, věci samé se týkající a na ni účinkující poměry, a dovozuje, že musí tu naopak přijíti náležitě v úvahu subjektivní poměry podílníků. Leč právní názor odvolacího soudu se shoduje s judikaturou nejvyššího soudu (srov. čís. 101, 1187, 2387, 3926, 4553, 5381, 5764, 6070, 6489, 7391, 7654, 9479, 10550, 10699 sb. n. s.) a dovolací soud nemá důvodu, by se odchýlil od svého ustáleného rozhodování. Dovolatel se odkazuje v tom směru na vystižné důvody napadeného rozsudku. Jako jediný objektivní důvod nevčasnosti prodeje společné nemovitosti přicházel by tu v úvahu pokles cen nemovitostí. Avšak tento zjev, související s neutěšenými hospodářskými poměry, nelze považovati za stav přechodný, jehož změnu k lepšímu by bylo lze v dohledné době očekávat, a nemůže proto býti důvodem k odkladu zrušení spoluvlastnictví. Ostatní námitky uplatňované žalovaným proti žalobnímu nároku, jsou rázu subjektivního a nemají pro právní posouzení věci významu. Nelze proto spatřovati vadnost odvolacího řízení (§ 503 čís. 2 c. ř. s.) v tom, že odvolací soud neshledal v tomto směru vytýkanou neúplnost

řízení v první stolici. Okolnosti, v nichž spatřoval odvolací soud novotu v opravném řízení nepřipustnou (§ 482 c. ř. s.), jsou pro posouzení věci bezvýznamné vzhledem k právnímu stanovisku shora uvedenému, neboť jsou subjektivního a nadto trvalého rázu. Není proto třeba zkoumati, zdali řečené okolnosti byly zahrnuty v přednesu žalobcově, čili nic.

Čís. 11712.

Jest věcí manžela, by se postaral o vhodný byt pro svou vlastní domácnost, vede-li společné bydlení s rodiči k neutěšeným důsledkům. Neučinil-li tak, nelze manželce, opustivší společný byt s rodiči manžela, přičítati za vinu zlomyslné opuštění manžela.

(Rozh. ze dne 31. května 1932, Rv II 85/31.)

Žaloba manžela o rozluky manželství z důvodu zlomyslného opuštění manželkou byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Nižší soudy zcela správně posoudily věc po stránce právní, uznávše, že žalované nelze přičítati za vinu zlomyslné opuštění žalobce. Byloť povinností žalobcovou, by se postaral o vhodný byt pro vlastní domácnost, zejména an viděl, k jakým neutěšeným důsledkům vede společné bydlení s rodiči. Podle zjištění nižších soudů žili manželé mezi sebou v nejlepší shodě a ani odchodem žalované se na tomto osobním poměru jejich nic nezměnilo. Nižší soudy správně dovodily, že za zjištěných poměrů nelze nutiti žalovanou manželku, by sdílela společný byt s rodiči manžela, a že, an se manžel nepostaral o samostatný byt, by tak příčina neshod mezi žalovanou a matkou žalobcovou byla odstraněna, nebylo opuštění svévolným ani neoprávněným, tedy ani zlomyslným, poněvadž měla k tomu spravedlivé příčiny.

Čís. 11713.

Rozhodly-li správní úřady právoplatně, že obec není podle § 37, první odstavec, obec. zřízení pro Čechy povinna nahraditi škodu, nelze již nárok v tomto směru učiniti předmětem rozhodování u řádných soudů podle zákona ze dne 15. října 1925, čís. 217 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 1. června 1932, Rv I 727/31.)

Žalobce poranil se v obci L. v Čechách pádem na kluzké cestě. Ve správním řízení byla žalobcová žádost, by bylo určeno, že jest obec L. povinna náhradou škody, právoplatně zamítnuta z důvodu, že nejde o veřejnou cestu. Žalobu proti obci L. o náhradu škody oba nižší soudy zamítly, odvolací soud mimo jiné z těchto důvodů: Odvolatel má pravdu v tom, že se ve smyslu §§ 1 a 3 zákona ze dne